

SORUN SÖYLEYELİM

Adres: TÜBİTAK, Bilim Çocuk Dergisi Sorun Söyleyelim Köşesi
Atatürk Bulvarı No:221/Kavaklıdere/06100/Ankara

Sevgili Bilim Çocuk,
İnsanlar neden gıdıklanır?

Müge Elmas

Suphi Koyuncuoğlu İÖO/2-C/Bornova/İzmir

Tülay Sözbir Seidel

Gıdıklanma, vücudumuzun belirli bölgele-
rindeki sinir hücrelerinin uyarılması sonucunda
oluşur. Gıdıklanmanın şiddeti, bu bölgelerdeki
sinir hücrelerinin yoğunluğuna ve o andaki ruh-
sal durumumuza bağlı olarak değişebilir. Vücu-
dun her bölgesi aynı ölçüde gıdıklanmaz. Ayırı-
ca herkesin vücudunda da aynı bölgeler gıdık-
lanmaz. Gıdıklandığımız bölgeler, genellikle ref-
leks olarak koruduğumuz bölgelerdir. Örneğin,
belimizden gıdıklandığımızda kollarımızla kendi-
mizi korumaya çalışırız. Biliminsanları, bu tepki-
mizin kendimizi korumaya yönelik olduğunu dü-
şünüyorlar. Bu tip koruyucu tepkiler sayesinde,
bize ait olmayan bir şeyin vücudumuza dokun-
duğunu anlıyoruz. Böylece vücudumuza doku-
nan şeyin bize vermesi olası zararları önleme
şansımız oluyor. Örneğin, bizi gıdıklayan bir
örümcekten bu sayede kurtulabiliyoruz.

Sevgili Bilim Çocuk,
Parmaklarımızın üzerine bastırduğumuzda
çatlarmış gibi bir "tak" sesi çıkar. Bunun
nedeni ne? Sağlığımıza bir zararı var mı?

Alican Güran

Bayraktar Türk Maarif Koleji/8-D/Lefkoşa/KKTC

Kemiklerimizin bağlantı noktalarında eklem-
ler bulunur. Bu eklem yerlerinde "bağlantı kap-
sülü" adı verilen özel bir yapı bulunur. Bu yapı-
nın içinde de "eklem sıvısı" vardır. Parmaklarımızın
üstüne bastırduğumuzda eklemlerin buluştu-
ğu kemikler birbirinden uzaklaşır. Bu sırada
bağlantı kapsülü gerilir. Kapsül gerilince hacmi
artar. Kapsülün hacmi artınca içindeki sıvının
basıncı azalır. Bunun sonucunda da sıvının içi-
nde bulunan gazlar çözünürlüklerini kaybeder ve
kabarcıklar oluşturur. Eklem yeri yeterince geril-
diğinde bu gaz kabarcıkları patlar ve sıvıyı terk
eder. Bu sırada da o bildiğimiz parmak çılatma
sesi çıkar. Bir araştırmada parmak çılatmanın
eklem yangısıyla (artirit) herhangi bir ilişkisi ol-
madığı belirlenmiş. Ancak parmak çılatmanın
eklemlerde yumuşak doku zedelenmesine yol
açtığı ortaya çıkmış.

Zuhal Özer

Tülay Sözbir Seidel